

GENERALINIO ADVOKATO
M. POIARES MADURO IŠVADA,
pateikta 2004 m. gegužės 25 d.¹

1. Prašymas priimti prejudicini sprendimą šioje byloje pateiktas dėl 1989 m. lapkričio 13 d. Tarybos direktyvos 89/592/EEB, koordinuojančios taisykles dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija², 3 straipsnio a punkto aiškinimo. Tiksliau kalbant, klausiama, kokiomis aplinkybėmis ir sąlygomis leidžiama atskleisti viešai neatskleistą informaciją trečiajai šaliai, „įprastai atliekant savo tarnybinės arba profesinės pareigas“. (Pataisytas vertimas)

I — Faktinės aplinkybės, taikytina teisė ir prejudiciniai klausimai

2. *København Byret* (Kopenhagos apylinkės teismas) nagrinėjamoje baudžiamojoje byloje Grøngaard ir Bang buvo pateikti kaltinimai dėl viešai neatskleistos informacijos atskleidimo.

3. Bang yra *Finansforbundet*, finansų sektoriaus darbuotojų profesinės sąjungos, politiniu pagrindu išrinktas pirmininkas.

4. Nagrinėjamu laikotarpiu Grøngaard buvo darbuotojų išrinktas bendrovės *RealDanmark*, stambios ir kotiruojamos finansų įmonės, valdybos narys. Tuo pačiu metu *Finansforbundet* Grøngaard paskyrė grupės ryšių komiteto, sudaryto remiantis susitarimu tarp *Finansforbundet* ir *RealDanmark*, nariu. Grøngaard taip pat yra *Kapitalkreds* (kapitalo skyrius), vieno iš vienuolikos *Finansforbundet* skyrių, pirmininkas.

5. Grøngaard atskleidė Bang viešai neatskleistą informaciją du kartus. Po 2000 m. rugpjūčio 22 d. *RealDanmark* valdybos neeilinio posėdžio 2000 m. rugpjūčio 23 d. jis pirmiausia Bang atskleidė diskusijos apie derybas dėl susijungimo su kotiruojama finansų įmone *Danske Bank* detales.

¹ — Originalo kalba: portugalų.

² — OL L 334, 1989, p. 30, toliau – direktyva.

6. Nuo 2000 m. rugpjūčio 28 d. iki rugsėjo 4 d. Bang tarėsi su dviem savo pavaduotojais Madsen ir Nielsen bei Christensen, bendradarbiau *Finansforbundet* sekretoriato, atskleisdamas jiems iš Grøngaard gautą informaciją. 2000 m. rugpjūčio 31 d. Christensen nusipirko *RealDanmark* akcijų už maždaug 48 000 eurų.

7. 2000 m. rugsėjo 18 d. neeiliniame *RealDanmark* valdybos posėdyje buvo tęsiamos išsamos diskusijos dėl susijungimo. Tokios pačios diskusijos vyko ir 2000 m. rugsėjo 22 d. grupės ryšių komiteto neeiliniame posėdyje. Grøngaard dalyvavo abiejuose posėdžiuose. 2000 m. rugsėjo 26 d. jis vėl kreipėsi į Bang, siekdamas padėti personalui pasiruošti susijungimo pasekmėms. Konkrečiai kalbant, jie aptarė numatytą susijungimo grafiką ir lauktą *RealDanmark* akcijų kainos pakilimą nuo 60 iki 70 %.

8. 2000 m. rugsėjo 27 ir 28 d. Bang atskleidė informaciją apie numatytą susijungimo paskelbimo datą ir tikėtiną keitimo kursą atitinkamai *Finansforbundet* sekretoriato vadovui Larsen ir savo kolegai Christensen. 2000 m. rugsėjo 29 d. Christensen dar nusipirko *RealDanmark* akcijų už maždaug 214 000 eurų.

9. 2000 m. spalio 2 d. buvo viešai paskelbta apie *RealDanmark* ir *Danske Bank* susijungimą. Po šio pranešimo *RealDanmark* akcijų kaina pakilo maždaug 65 %. Christensen pardavė įsigytas *RealDanmark* akcijas 2000 m. spalio 2 ir 3 d. ir gavo maždaug 180 000 eurų pelno. Vėliau jis buvo nubaustas šešių mėnesių laisvės atėmimo bausme už prekybą vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija.

10. Grøngaard ir Bang buvo iškelta baudžiamoji byla dėl viešai neatskleistos informacijos atskleidimo pažeidžiant *Lov om Værdipapirhandel* (Danijos prekybos vertybiniais popieriais įstatymas, toliau – *Værdipapirhandelslov*) 36 straipsnio 1 dalį. Pagal *Værdipapirhandelslov* 94 straipsnio 1 dalies 1 punktą jiems gresia piniginė bauda arba iki aštuoniolikos mėnesių laisvės atėmimo bausmė. Šios nuostatos yra vienos iš įtvirtintų *Værdipapirhandelslov* 34–39 ir 93–96 straipsniuose, kuriais direktyva buvo perkelta į Danijos teisę. Įstatymo 36 straipsnio 1 dalis numato, kad „kiekvienam asmeniui, žinančiam viešai neatskleistą informaciją, draudžiama atskleisti³ ją kitam asmeniui, išskyrus tuos atvejus, kai tokią informaciją jis atskleidžia įprastai atlikdamas savo tarnybines arba profesines pareigas“. Šis draudimas atskleisti taikomas visiems asmenims, t. y. kiekvienam asmeniui, žinančiam viešai neatskleistą informaciją. O pagal direktyvos 3 straipsnio a punktą tik asmenimis, pirmiesiems žinantiems viešai neatskleistą informaciją, draudžiama „atskleisti tą informaciją trečiajai

3 — Danų kalbos atžvilgiu yra kalbinis skirtumas tarp Danijos įstatymo, kuriame vartojamas žodis „videregive“, ir direktyvos, kurioje vartojamas veiksmažodis „meddele“.

šaliai, išskyrus tuos atvejus, kai tokią informaciją asmuo atskleidžia įprastai atlikdamas savo tarnybines arba profesines pareigas“.

11. Direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje viešai neatskleista informacija apibrėžiama kaip „viešai nepaskelbta tiksli informacija, susijusi su vienu ar daugiau perleidžiamų vertybinių popierių emitentų ar su vienu ar daugiau perleidžiamų vertybinių popierių, kurios viešas paskelbimas galėtų reikšmingai paveikti šio perleidžiamo vertybinio popieriaus arba vertybinių popierių kainą“. Direktyvos 2 straipsnio 1 dalis asmenį, kuris pirmasis žino viešai neatskleistą informaciją, apibūdina kaip asmenį, kuris žino viešai neatskleistą informaciją „dėl savo narystės emitento administracijos, valdymo ar stebėtojų organuose dėl to, kad jis valdo dalį emitento kapitalo, arba dėl to, kad gali sužinoti tokią informaciją eidamas savo tarnybines ar profesines pareigas“.

12. Todėl *Værdipapirhandelslov* 36 straipsnio 1 dalies apimtis yra platesnė už direktyvos 3 straipsnio a punktą. Tai suderinama su direktyvos 6 straipsniu, kuris leidžia valstybėms narėms priimti griežtesnes, nei nurodytos šioje direktyvoje, ir ypač išplečiančias 3 straipsnyje numatyto draudimo taikymo sritis.

13. Esant šioms sąlygoms nacionalinis teismas pateikė Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1. Ar Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punktas draudžia asmeniui atskleisti viešai neatskleistą informaciją, kurią jis gavo kaip įmonės, su kuria susijusi viešai neatskleista informacija, valdybos narys, išrinktas darbuotojų, ir kurią jis perduoda profesinės organizacijos, vienijančios jį administratoriumi išrinkusius darbuotojus, pirmininkui?
2. Ar Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punktas draudžia asmeniui atskleisti viešai neatskleistą informaciją, kurią jis gavo kaip įmonės, su kuria susijusi viešai neatskleista informacija, ryšių komiteto narys ir kurią jis perduoda profesinės organizacijos, paskyrusios šį asmenį ryšių komiteto nariu, pirmininkui?
3. Ar Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punktas draudžia profesinės organizacijos pirmininkui atskleisti viešai neatskleistą informaciją, kurią jis gavo pirmajame klausime aprašytomis aplinkybėmis, atitinkamai:

- a) savo dviem pavaduotojoms,
 - b) organizacijos sekretoriato aukščiausiojo lygio administracijos vadovui ir
 - c) savo bendradarbiams organizacijos sekretoriате?
4. Ar Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punktas draudžia profesinės organizacijos pirmininkui atskleisti viešai neatskleistą informaciją, kurią jis gavo antrajame klausime aprašytomis aplinkybėmis, atitinkamai:
- a) savo dviem pavaduotojoms,
 - b) organizacijos sekretoriato aukščiausiojo lygio administracijos vadovui ir
 - c) savo bendradarbiams organizacijos sekretoriате?
5. Kokią įtaką atsakymui į ketvirtąjį klausimą turi tai, kad viešai neatskleista informacija, kuri buvo atskleista, yra:
- a) informacija apie faktą, kad pradėtos derybos dėl dviejų biržoje kotiruojamų bendrovių susijungimo,
 - b) informacija apie dviejų biržoje kotiruojamų bendrovių susijungimo datą arba
 - c) informacija, susijusi su laukiamu biržoje kotiruojamos bendrovės akcijų kainos pakilimu dėl to, kad bendrovė susijungia su kita biržoje kotiruojama bendrove?“
14. Grøngaard, Bang, Danijos vyriausybė ir Komisija pateikė rašytines pastabas. 2004 m. kovo 24 d. posėdyje buvo pateiktos žodinės pastabos Grøngaard, Bang, Danijos ir Švedijos vyriausybių vardu.

II — Vertinimas

15. Nacionalinio teismo pateikti klausimai iš esmės susiję su direktyvos 3 straipsnio a punkto aiškinimu, tiksliau kalbant, jais klausiama, kokios apimtys turi būti „įprastinis savo tarnybinių arba profesinių pareigų atlikimas“, kad viešai neatskleistą informaciją žinantis asmuo galėtų ją atskleisti. Tai turi būti svarstoma atsižvelgiant į tris situacijas.

16. Pirmuoju klausimu klausiama, ar darbuotojų išrinktas valdybos narys gali atskleisti viešai neatskleistą informaciją profesinės sąjungos pirmininkui.

17. Antrasis klausimas susijęs su santykiu tarp bendrovės grupės ryšių komiteto nario ir jo atstovaujamos profesinės sąjungos pirmininko.

18. Trečiasis ir ketvirtasis klausimai susiję su problema, ar profesinės sąjungos pirmininkas gali atskleisti informaciją tam tikriems profesinės sąjungos nariams. Dėl to abu klausimai gali būti nagrinėjami kartu.

19. Penktuoju klausimu klausiama, ar viešai neatskleistos informacijos, kuri buvo atskleista, pobūdis yra reikšmingas direktyvos 3 straipsnio a punkto aiškinimo faktorius. Vertindamas atliktų atskleidimų teisėtumą 1–4 klausimuose nurodytomis situacijomis, aš pateiksiu savo svarstymus dėl penktojo klausimo.

20. Nors pagrindinis šios bylos dalykas yra draudimo atskleisti viešai neatskleistą informaciją išimties apimtis, Teisingumo Teismui pateiktuose argumentuose buvo paminėtos pagrindinės socialinės teisės: darbuotojų teisė į informaciją ir konsultacijas. Darbuotojų teisė į informaciją ir konsultacijas gali prieštarauti direktyvoje nustatytiems atskleidimo reikalavimams, užtikrinantiems tolygų kapitalo rinkos veikimą⁴.

21. Iš tikrųjų dėl to, kad direktyvoje – ir šiuo atveju Danijos prekybos vertybiniais popieriais įstatyme – nustatytas viešai neatskleisto informacijos atskleidimo draudimas apima informaciją apie svarstomus susijungimus, potencialiai galinčius turėti pasekmių darbuotojams, gali būti bylą, kuriose ši nuostata gali prieštarauti darbuotojų teisei gauti informaciją apie jų padėčiai galinčius daryti įtaką įvykius. Taip yra dėl to, kad direktyvoje

⁴ — M.-A. Frison-Roche „Le besoin conjoint d’une régulation analogue des relations sociales et des marchés globalisés“, *Revue Internationale de Droit Economique*, 2002/1, p. 67.

nustatytas draudimas atskleisti taikomas visiems potencialiems investuotojams, neat-sižvelgiant į jų specifinę padėtį bendrovėje (t. y. nedarant skirtumo tarp administracijos ir darbuotojų). Todėl derinant dviejų rūšių normomis siekiamus tikslus reikia jas per-žiūrėti, nors jos tiesiogiai ir neprieštarauja vienos kitoms.

ir Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 7 straipsniui⁵.

22. Atsižvelgdamas į Bendrijos teisės garan-tuojamą socialinių teisių apsaugą ir prieš atsakydamas į nacionalinio teismo pateiktus klausimus, prieš nustatant sąlygas, kuriomis asmenys gali pasinaudoti direktyvos 3 straips-nio a punkte įtvirtinto draudimo atskleisti išimtimi pirmiau nurodytais trimis atvejais, pirmiausia paaiškinsiu draudimo atskleisti reikšmę direktyvoje.

A — *Draudimo atskleisti reikšmę direktyvoje*

23. Šalys laikosi priešingų nuomonių dėl direktyvos 3 straipsnio a punkto apimties. Grøngaard ir Bang tvirtina, kad direktyvos 3 straipsnio a punkto griežtas aiškinimas prieštarauja *nulata poena sine lege* principui

24. Kadangi aš sutinku, jog teisėtumo prin-cipą reikia taikyti dėl baudžiamojo bylos pobūdžio, manau, kad tai skiriasi nuo to, ką teigė Grøngaard ir Bang. Pirmiausia reikia priminti, kad pagal direktyvos 13 straipsnį valstybės narės turi tik užtikrinti, kad „sank-cijos turi būti pakankamos, kad skatintų laikytis šių priemonių“. Taigi sankcijos už direktyvos nuostatų pažeidimą turi būti nebūtinai baudžiamojo pobūdžio, kaip nus-tatyta *Værdipapirhandelslov* 94 straipsnio 1 dalies pirmame punkte. Tačiau direktyvos apimties aiškinimo negali lemti nacionalinio proceso, su kurio susijęs tas aiškinimas, pobūdis (civilinė, baudžiamoji, administraci-nė byla)⁶. Todėl, kadangi Teisingumo Teis-mas apsiribos direktyvos aiškinimu, naciona-liniam teismui turi būti patikėta pareiga „užtikrinti, kad aiškinant būtų laikomasi (teisėtumo) principo, atsižvelgiant į direkty-

5 — Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 7 straipsnis: „1. Niekas negali būti nuteistas už veiksmus ar neveikimą, kurie pagal jų padarymo metu galiojusius valstybės įstatymus arba tarptautinę teisę nebuvo laikomi nusikaltimais. Taip pat negali būti skiriama sunkesnė bausmė negu ta, kuri buvo taikoma nusikaltimo padarymo metu. 2. Šis straipsnis neklaido teisti ir nubausti kiekvieną asmenį už kokius nors veiksmus ar neveikimą, kurie jų padarymo metu pagal civilizuotų tautų visuotinai pripažintus bendruosius teisės principus buvo laikomi nusikaltimais.“

6 — Sprindimo X, C-60/02, Rink. p. I-651, 56 punktas.

vos tekstą ir tikslą, jai įgyvendinti priimtus nacionalinės teisės aktus⁷. Todėl pats teisėtumo principas negali reikalauti specifinio direktyvos 3 straipsnio a punkte įtvirtinto draudimo atskleisti aiškinimo.

25. Kitose Teisingumo Teismui pateiktose pastabose pritariama griežtam draudimo atskleisti išimties aiškinimui, kurio, mano manymu, dėl mano toliau išdėstytų priežasčių turėtų būti laikomasi.

26. *Anklagemyndighed* (generalinė prokuratūra) savo pastabose nacionaliniam teismui ir Komisija bei Danijos vyriausybė pastabose Teisingumo Teismui pateikė keletą argumentų savo nuomonei apginti. *Anklagemyndighed* ir Danijos vyriausybės nuomone, pirma, griežtas aiškinimas paremtas pažodiniu nuostatos aiškinimu. Antra, toks aiškinimas suderinamas su direktyvos tikslu užtikrinti, kad investuotojai būtų vienodai vertinami ir apsaugoti nuo neteisėto pasinaudojimo viešai neatskleista informacija. Siekiant šių tikslų, informacijos atskleidimo draudimas turi prevencinę funkciją. Be to, Komisija pabrėžia, kad direktyvos 3 straipsnio a punkte nustatyta bendrojo pobūdžio išimtis, kuri turi būti aiškinama siaurai.

7 — Sprendimo sujungtose bylose X, C-74/95 ir C-129/95, Rink. p. I-6609, 26 punktas.

27. Kadangi tikslų 3 straipsnio a punkto reikšmę galima aiškinti tik remiantis tam tikromis bylomis, siekiant apibrėžti jo apimtį, naudinga nustatyti šios nuostatos reikšmę direktyvoje. Pagrindinis direktyvos tikslas yra užtikrinti tolygų antrinės vertybinių popierių rinkos veikimą⁸. Todėl direktyva saugo investuotojų pasitikėjimą⁹. Toks pasitikėjimas priklauso nuo vienodos investuotojų padėties¹⁰. Iš šio principo išplaukia, kad visiems investuotojams garantuojama tokia pati teisė gauti informaciją. Iš tiesų lygybė gaunant informaciją apie kotiruojamas bendroves ir vertybinius popierius garantuoja racionalų rinkos kainos formavimą.

28. Nustatyti vienodą investuotojų padėtį kapitalo rinkoje galima dviem būdais. Pirma, tai susiję su skaidrumo pareiga, pagal kurią reikalaujama, kad kotiruojamos bendrovės paskelbtų tam tikrą kiekį svarbios informacijos tam, kad jų akcijų kaina atitiktų objektyvią bendrovės vertę¹¹. Tai suteikia teisę visiems investuotojams sužinoti akcijų

8 — Direktyvos 2 ir 3 konstatuojamosios dalys.

9 — Direktyvos 4 konstatuojamoji dalis.

10 — Direktyvos 5 konstatuojamoji dalis. Taip pat žr. generalinio advokato F. G. Jacobs išvados byloje *Alpine Investments*, C-384/93, Rink. p. I-1141, 71–73 punktus.

11 — Kotiruojamų bendrovių skaidrumo pareigos susistemintos 2001 m. gegužės 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/34/EB dėl vertybinių popierių įtraukimo į biržos oficialiąjį prekybos sąrašą ir dėl informacijos, kuri turi būti skelbiama apie tuos vertybinius popierius (OL L 184, p. 1).

kainą, remiantis realia susijusių bendrovių situacija. Antra, vienodą investuotojų padėtį užtikrina direktyvoje nustatytas draudimas naudoti ir atskleisti viešai neatskleistą informaciją¹².

29. Ši byla susijusi tik su direktyvos 3 straipsnio a punkte nustatytu draudimu atskleisti. Pagrindinė draudimo atskleisti priežastis yra ta, kad kuo daugiau žmonių yra patikėta viešai neatskleista informacija, tuo didesnė rizika, kad kažkas ja pasinaudos, taip pa kenkdamas rinkos sąžiningumui. Vadinas, draudimas atskleisti yra neišvengiamas draudimo naudoti viešai neatskleistą informaciją rezultatas ir jo reikšmė yra prevencinė. Taip pat reikia paminėti, kad toks draudimas ribojamas viešai neatskleistos informacijos atžvilgiu, kaip nustatyta direktyvos 2 straipsnyje, ir trunka tik tol, kol viešai nepaskelbta informacija nepaskelbiama viešai. Bet kokia tokio draudimo išimtimi rizikuojama pa kenkti investuotojų pasitikėjimui rinkoje, ir todėl ji turi būti aiškinama siaurai.

30. Kadangi atsižvelgiant į direktyvos tikslus atrodo, jog bet kuri direktyvos 3 straipsnio a punkte nustatyto draudimo išimtis turi būti aiškinama siaurai, pažodinė sąvokos „įprastinis tarnybinių arba profesinių pareigų atlikimas“ reikšmė iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti turinti neapribotą apimtį, nes kiekvienas viešą informaciją žinantis asmuo, kad ir kokia būtų jo veikla, iš principo gali ja remtis. Tačiau sąlygos, kuriomis viešai neatskleistos informacijos atskleidimas gali būti teisėtas, turės būti detalizuotos atsižvelgiant į praktinę situaciją, kurioje jis atliktas.

31. *Anklagemyndighed* ir Danijos vyriausybės pastebi, kad direktyvos parengiamieji dokumentai¹³ numato draudimo atskleisti išimtį tik tais atvejais, kai tai būtina ir tinkama.

32. Tačiau Grøngaard ir Bang įrodinėja, kad pagal nusistovėjusių teismų praktiką¹⁴ parengiamieji dokumentai negali būti naudojami aiškinimo tikslams, kai tokių dokumentų tekstas neatsispindi nagrinėjamos nuostatos tekste.

12 — Bendrijų teisė dėl kapitalo rinkų šiuo metu peržiūrima taikant 1999 m. Finansinių paslaugų veiksmų planą, valstybių narių patvirtintą 2000 m. kovo mėnesį Europos Vadovų Taryboje Lisabonoje. Todėl direktyva buvo pakeista 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/06/EB dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, ir manipuliavimo rinka (piktinaudžiavimo rinka) (OL L 96, p. 16).

13 — Pasiūlymas dėl direktyvos, koordinuojančios taisykles dėl prekybos vertybiniais popieriais.

14 — Sprendimo *Antonissen*, C-292/89, Rink. p. I-745, 18 punktas; sprendimo sujungtose bylose *Bautiaa ir Société française maritime*, C-197/94 ir C-252/94, Rink. p. I-505, 51 punktas; sprendimo *Epson Europe*, C-375/98, Rink. p. I-4243, 26 punktas.

33. Iš tiesų iš parengiamųjų dokumentų negali būti išvedamas bendras standartas, nes jie gali tik papildyti nagrinėjamos nuostatos pažodinę prasmę. Be to, galima nurodyti, kad šioje byloje minėti parengiamieji dokumentai nebuvo paskelbti, o tai trukdo juos naudoti aiškinant direktyvą. Iš tikrųjų žodis „įprastai“ bus aiškinamas atsižvelgiant į nacionalinį kontekstą. Vis dėlto parengiamieji dokumentai sustiprina draudimo atskleisti išimties griežto aiškinimo tinkamumą¹⁵.

B — *Darbuotojų išrinkto valdybos nario įvykdytas viešai neatskleistos informacijos atskleidimas profesinės sąjungos pirmininkui*

35. Čia turi būti atskirti du atvejai. Pirmas yra tas, kad darbuotojų išrinktas valdybos narys siekė gauti eksperto patarimą, antras – jo konsultavimosi „aplinka“ (arba akcininkai, arba bendrovės darbuotojai).

1) Darbuotojų išrinkto valdybos nario, siekiančio gauti profesinės sąjungos pirmininko, kaip socialinių ir pramoninių ryšių eksperto, patarimą, atvejis

34. Galiausiai svarbu nurodyti, kad valdybos nario veiklos, kurią apima „įprastinis tarnybinių arba profesinių pareigų atlikimas“, sąvoka nelabai susijusi su tokių pareigų atlikimu ir pobūdį skirtingose nacionalinėse teisinėse sistemose reglamentuojančiomis taisyklėmis. Todėl patarimas, kurį Teisingumo Teismas galėtų duoti Bendrijos teisės nuostatą aiškinančiam nacionaliniam teismui, bus papildytas reikšmingų nacionalinių nuostatų, apibrėžiančių ir reglamentuojančių įvairias profesines pareigas, kurias atliekant gali būti atskleista viešai neatskleista informacija, analize.

36. Vertindamas darbuotojų išrinkto valdybos nario, siekiančio gauti profesinės sąjungos pirmininko, kaip socialinių ir pramoninių ryšių eksperto, patarimą, atvejį¹⁶, aš nagrinėsiu tris reikšmingas problemas: pirmą, galimybę konsultuotis su ekspertu; antra, ar profesinės sąjungos pirmininkas gali būti laikomas socialinių ir pramoninių ryšių ekspertu; ir, trečia, leidžiamo informacijos perdavimo apimtį.

15 — Žr., pavyzdžiui, sprendimo *Kuusijärvi*, C-275/96, Rink. p. I-3419, 46 punktą.

16 — Mano nuomone, „socialiniai ir pramoniniai ryšiai“ apima bet kurią problemą, dėl kurios gali kilti diskusija tarp bendrovės darbuotojų ir administracijos (personalo sumažinimas, darbo užmokesčio sąlygos, pensijos, bendrovės struktūra, personalo politika, išnuomojimas, technologija ir t. t.).

37. Dėl pirmos problemos Grøngaard tvirtina, kad kaip valdybos narys jis gali teisėtai konsultuotis su profesinės sąjungos pirmininku dėl sudėtingo sprendimo, kurį jis turi priimti dėl planuojamo susijungimo.

bendrovės valdybos nario įprastinis tarnybinių arba profesinių pareigų atlikimas, galima bus nustatyti remiantis taikytina nacionaline teise. Tačiau EB teisė nustato nacionalinės teisės aiškinimo ribas.

38. Komisija ir Danijos vyriausybė pripažįsta, kad darbuotojų išrinktas valdybos narys gali konsultuotis su ekspertu, siekdamas atlikti savo pareigas bendrovės atžvilgiu, bet tvirtina, kad tokio patarimo gali būti siekiama tik dėl bendrovės interesų ir tik tuomet, kai ekspertas yra saistomas konfidencialumo pareigos. Per posėdį Danijos vyriausybė įrodinėjo, kad profesinės sąjungos pirmininko konsultacija darbuotojų išrinktam valdybos nariui dėl bendrovės interesų gali būti suteikiama tik išimtiniais atvejais.

40. Visų pirma, beveik akivaizdu, kad nacionalinis teismas aiškins reikšmingas nacionalinės teisės nuostatas atsižvelgdamas į direktyvos tikslą, t. y. į tai, kad bet kuria draudimo atskleisti išimtimi rizikuojama pakenkti pasitikėjimui kapitalo rinkose. Dėl to reikia nustatyti pusiausvyrą tarp valdybos nario galimybės gauti kvalifikuotą patarimą dėl sandorio ir rizikos, kad numatomas atskleidimas pažeis investuotojų lygybės principą.

39. Taigi visos šalys pripažįsta, kad vadovų tarybos narys, siekdamas gauti eksperto patarimą, „įprastai atlieka savo tarnybines arba profesines pareigas“. Jos taip pat sutinka, kad darbuotojų išrinktas valdybos narys turi tokią pačią galimybę. Tačiau tai nesuteikia teisės valdybos nariams atskleisti viešai neatskleistą informaciją savo patarėjams. Be to, kaip pastebėjo Komisija ir Danijos vyriausybė, kadangi bendrovių teisė suderinta su EB teise tik labai ribotai, tai, kas yra

41. Siekiant apsaugoti investuotojų apsaugos principą, valdybos nario galimybė atskleisti viešai neatskleistą informaciją turi būti apribota, remiantis objektyviu nario poreikiu gauti patarimą, eksperto poreikiu gauti viešai neatskleistą informaciją ir galiausiai perduodamos informacijos pobūdžiu. Kitaip tariant, valdybos narys gali atskleisti viešai neatskleistą informaciją įprastai atlikdamas savo pareigas tik tuomet, kai nori gauti patarimą, siekdamas atlikti savo pareigas, ir apriboja tokią atskleidimą tuo, kas būtina jam siekiant gauti reikšmingą eksperto patarimą.

42. Antra, aiškinimas, kurį nacionalinis teismas pateiks dėl draudimo atskleisti išimties, turės būti suderinamas su EB teisės ginamomis pagrindinėmis socialinėmis teisėmis. Iš tiesų, kaip nurodė Švedijos vyriausybė žodinėse pastabose Teisingumo Teismui, direktyvoje nenustatytas absoliutus draudimas atskleisti. Todėl turi būti atsižvelgiama į kitus nei tinkamas kapitalo rinkų veikimas, pavyzdžiui, darbuotojų, interesus. Todėl darbuotojų interesai ir ypač pasekmės, kurias sandoris gali turėti jų darbinei padėčiai, bus reikšmingi vertinant, ar, siekiant atlikti specifinės darbuotojų išrinkto valdybos nario pareigas, gali reikėti konsultuotis su socialinių ir pramoninių ryšių ekspertu.

43. Antrąją problemą reikia iškelti profesinės sąjungos pirmininko galimybės veikti kaip socialinių ir pramoninių ryšių ekspertui atžvilgiu. Kitaip tariant, išvados, kad valdybos narys turi teisę konsultuotis su socialinių ir pramoninių ryšių ekspertu, nepakanka leisti Grøngaard atskleisti informaciją jo profesinės sąjungos pirmininkui. Taip pat reikia įvertinti, ar pastarasis gali būti laikomas socialinių ir pramoninių ryšių ekspertu ir ar jis taip veikė. Iš tikrųjų gali stebinti, kad jis, atsižvelgiant į jo pirminę misiją apsaugoti darbuotojų teises, gali būti laikomas nepriklausomu ekspertu. Per posėdį Danijos vyriausybė bandė nustatyti skirtumą tarp teisininko ir profesinės sąjungos pirmininko patarimo. Tačiau apibrėžiant, kas yra eksperto konsultacija, gali būti rizikuojama nepagrįstai pažeisti savo pareigas atliekančio valdybos nario teisę konsultuotis su, jo manymu, tinkamiausiu asmeniu. EB teisė iš

principo neatima iš profesinės sąjungos pirmininko teisės tam tikromis sąlygomis veikti kaip ekspertui, tačiau, nepaisant to, reikia įsitikinti, ar Grøngaard ne paprasčiausiai perdavė informaciją asmeniui aplinkybėmis, kurios negali būti kvalifikuojamos kaip „konsultavimasis su ekspertu“.

44. Jei Grøngaard konsultavosi su Bang, iš tikrųjų atlikdamas savo pareigas, siekiant nustatyti susijungimo įtaką *RealDanmark* darbuotojams, ir jei Bang gali būti laikomas socialinių ir pramoninių ryšių ekspertu, atskleidimas iš principo bus teisėtas. Tuomet reikia apibrėžti jo apimtį. Šiuo klausimu šalys pateikė priešingas nuomones.

45. Pirma, *Anklagemyndighed* mano, kad juo daugiau viešai neatskleistos informacijos, galinčios pakenkti akcijų kainai, bus atskleista, tuo rečiau tokia informacija bus atskleidžiama susijusiam asmeniui įprastai dirbant.

46. Antra, Grøngaard tvirtina, kad neturi būti ryšio tarp atskleistos informacijos pobūdžio ir galimybės atskleisti informaciją įprastai dirbant. Nepaisant to, jis pateisina tikslaus planuojamo susijungimo grafiko atskleidimą poreikiu paaiškinti, kodėl *Finansforbundet* turi surasti lėšų įsteigti susijungimo darbo grupę. Toliau jis įrodinėja, kas atskleidė informaciją apie tikėtiną perskaičiavimo kursą, siekdamas įvertinti, ar buvo tikimybė, jog bus pateiktas konkurencinis pasiūlymas.

direktyvos 3 straipsnio a punkte nustatyto draudimo atskleisti informaciją teisėtumo susieti su specifinės konfidencialumo pareigos egzistavimu. Iš tikrųjų jau direktyvos 2 straipsnio 1 dalies trečia įtrauka skirta konfidencialumo pareigai, pagal kurią asmuo gali sužinoti viešai neatskleistą informaciją „eidamas savo tarnybines ar profesines pareigas“.

47. Šiuo požiūriu bendra direktyvos sistema reikalauja griežtai aiškinti tai, kas gali būti teisėtai perduota. Kaip priminta pirmiau, „viešai neatskleistos informacijos“ sąvoka apibrėžta funkcinio būdu direktyvos 2 straipsnyje. Viešai neatskleista informacija yra tokia informacija, kuri turi įtakos akcijų kotiravimui. Todėl viešai neatskleistos informacijos atskleidimas neišvengiamai sukelia riziką, kad gavėjas galės numatyti kotiravimo pokytį. Be to, nustatyti, ar viešai neatskleista informacija turės daugiau ar mažiau įtakos kotiravimui, daugeliu atvejų yra neįmanoma. Taip pat reikia turėti omenyje, kad bet kuri direktyvos 3 straipsnio a punkte įtvirtinta draudimo atskleisti išimtis automatiškai sustiprina jos prevencinę funkciją.

2) Darbuotojų išrinkto valdybos nario konsultavimosi su profesinės sąjungos pirmininku, kaip su savo „aplinka“, atvejis

49. Pateikiamas klausimas, ar, konsultuodamasis su pirmininku kaip su ekspertu, Grøngaard papildomai gali su juo konsultuotis kaip su savo „aplinka“.

48. Galiausiai ir priešingai tam, ką tvirtino Komisija ir Danijos vyriausybė, nereikia

50. Grøngaard įrodinėja, jog, kadangi visi valdybos nariai turi vienodas teises ir prerogatyvas, draudimas darbuotojų išrinktiems valdybos nariams atskleisti informaciją savo „aplinkai“ būtų diskriminacinis, nes pagal Danijos teisę valdybos nariams, nepažeidžiant jų konfidencialumo pareigos, leidžiama atskleisti informaciją akcininkams, su kuriais juos sieja specifiniai ryšiai arba

kurie juos paskyrė. Bang šiuo klausimu tvirtina tą patį, remdamasis *Finansforbundet* išleistomis gairėmis, kurios nustato, kad darbuotojų išrinktas valdybos narys visada gali konsultuotis su profesinės sąjungos pirmininku, net jei jis saistomas diskrecijos pareigos.

51. Komisija mano, kad valdybos narių atveju jų elgesys turi būti vertinamas atsižvelgiant į jų „dvigubą lojalumą“, pirma, bendrovei ir, antra, jį išrinkusiems arba paskyrusiems asmenims, kaip antai akcininkai. Tačiau Komisija abejoja, ar leidimas valdybos nariui konsultuotis su savo aplinka gali būti suderinamas su direktyvos tikslais.

52. Danijos vyriausybės nuomone, valdybos nario viešai neatskleistos informacijos atskleidimas savo „aplinkai“ (arba akcininkams, arba bendrovės darbuotojams) yra įprastas pareigų atlikimas tik tuomet, kai: pirma, tai apima bendrovės suteiktas mandatas, antra, informacijos atskleidimas objektyviai pateisinamas bendrovės interesais ir, trečia, tuo patenkinamas akcininkų arba darbuotojų poreikis žinoti apie informaciją teikiančio asmens funkciją.

53. Nors įvertinimas, ar valdybos narys gali konsultuotis su savo „aplinka“, iš dalies priklauso nuo nacionalinės bendrovių teisės,

šiam ginčijamam klausimui reikšmingi lyginamosios teisės elementai. Pagal Vokietijos teisę valdybos narys neturi galimybės konsultuotis su akcininkais kaip su savo „aplinka“¹⁷. Italijos teisėje kai kurios akademinės teisinės nuomonės pritaria idėjai, kad valdybos narys gali perduoti net konfidencialią informaciją, jei yra pavojus, kad kitu būdu bus pakenkta akcininkų interesams¹⁸. Pagal Nyderlandų teisę individualus valdybos nario bendravimas su akcininku iš principo neleidžiamas. Tik jei, pavyzdžiui, viešojo pasiūlymo sėkmė gali priklausyti nuo akcininkų susitarimo, apie tokį sandorį jie gali būti informuoti prieš informaciją paskelbiant viešai¹⁹. Apskritai ši greita lyginamoji apžvalga rodo, kad valdybos narių konsultavimasis su savo aplinka svarstomas tik keliose teisinėse sistemose ir jis yra teisėtas tik tuomet, kai atitinka griežtas sąlygas.

54. Šiuo požiūriu gali būti svarbus kitas momentas. Mano nuomone, pirma, visuotinio susirinkimo išrinktų valdybos narių ir, antra, darbuotojų galimybė konsultuotis su savo aplinka gali skirtis. Kontaktai, tiksliau kalbant, konsultavimasis su „aplinka“, tarp darbuotojų išrinkto valdybos nario ir profesinės sąjungos vadovo natūraliai priskiriamas

17 — 1994 m. liepos 26 d. *Gesetz über den Wertpapierhandel und zur Änderung der börsenrechtlichen und wertpapierrechtlichen Vorschriften*, Bundesgesetzblatt, 1994, I, p. 1749.

18 — F. Antolisei „Manuale di diritto penale – Leggi complementari“, Milan, 2002, t. I, p. 277.

19 — Tai buvo išaiškinta „Beleidsregel 03-01 van de Autoriteit Financiële Markten formerly Stichting Toezicht Effectenverkeer inzake de toepassing van de artikelen 46 en 46a Wet toezicht effectenverkeer bij het polsen van (potentiële) aandeelhouders in het kader der verrichten van transacties“. Šios Nyderlandų finansų institucijos priimtos taisyklės įsigaliojo 2003 m. balandžio 11 dieną.

darbuotojų atstovo vaidmeniui, kaip siūlė Švedijos vyriausybė savo žodinėse pastabose Teisingumo Teismui. Tai turi būti įvertinta atsižvelgiant į tam tikras nacionalines taisykles, kurios apibrėžia darbuotojų atstovo dalyvavimą bendrovės valdyboje.

55. Tačiau aiškindamas Danijos įstatymą nacionalinis teismas turės atsižvelgti į Bendrijos teisę šiais trimis aspektais. Visų pirma, nacionalinis teismas turės aiškinti nacionalinės teisės nuostatas atsižvelgdamas į direktyvos tikslui prieštaraujančią riziką pakenkti pasitikėjimui kapitalo rinkose. Antra, reikia priminti, kad dėl pirmiau nurodytų priežasčių nė viena draudimo atskleisti viešai neatskleistą informaciją išimtis negali būti nustatoma siaurai. Trečia, taip pat turi būti atsižvelgiama į Bendrijos teisės saugomą darbuotojų teisę į informaciją ir konsultacijas.

56. Socialinės teisės, susijusios su darbuotojų konsultavimu ir informavimu, įtvirtintos ypač 1989 m. Darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartijos 17 ir 18 straipsniuose, Pagrindinių teisių chartijos 27 straipsnyje bei EB 136 straipsnyje, kuris numato, kad „Bendrija ir valstybės narės <...> mano, jog tikslinga skatinti <...> siekti administracijos ir darbuotojų dialogo“. Jos taip priskiriamos

Bendrijos teisės sistemai kaip bendri Bendrijos teisės principai, kylantys iš valstybės narėms bendrų konstitucinių tradicijų²⁰. Tokios socialinės teisės taip pat vystytos antrinėje teisėje, pavyzdžiui, Direktyvoje 94/45/EB²¹. Teismų praktikoje aiškintas šios direktyvos tikslas yra „užtikrinti, kad Bendrijos mastu veikiančių bendrovių darbuotojai būtų tinkamai informuojami ir konsultuojami, kai jiems turintys įtakos sprendimai priimami kitoje valstybėje narėje nei jie dirba“²². Nesenos priemonės, kurios nebuvo priimtose bylose nagrinėjimo metu, darbuotojų teises papildo jų informavimo ir konsultavimosi su jais teisę dėl įvykių, galinčių turėti įtakos jų situacijai²³. Visos tos priemonės, siekiamos išplėsti darbuotojų atstovams garantuojamą teisę gauti informaciją, organizuoja informacijos judėjimą bendrovėje per darbuotojų komitetą arba darbuotojų išrinktus valdybos narius, kaip tai vyksta Danijos bendrovėse. Su profesinėmis sąjungomis susijusios socialinės teisės taip pat gali būti kažkiek svarbios, net jei nesiginčijama, kad Bendrijos teisės saugoma teisė steigti

20 — ES 6 straipsnis. Tai buvo pripažinta sprendimo *Dunnett ir kt. prieš EIB*, T-192/99, Rink. p. II-813, 89 ir 90 punktuose.

21 — 1994 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyva 94/45/EB dėl Europos darbų tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo (OL L 254, p. 64).

22 — Sprendimo *Bofrost*, C-62/99, Rink. p. I-2579, 28 punktas ir sprendimo *Gesamtbetriebsrat der Kühne & Nagel*, C-440/00, Rink. p. I-787, 39 punktas.

23 — 2001 m. spalio 8 d. Tarybos direktyva 2001/86/EB, papildanti Europos bendrovės įstatus dėl darbuotojų dalyvavimo priimančius sprendimus (OL L 294, p. 22), ir 2002 m. kovo 11 d. Tarybos direktyva 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje (OL L 80, p. 29).

profesines sąjungas ir stoti į jas²⁴ tiesiogiai nesukuria teisės perduoti viešai neatskleistą informaciją iš bendrovės į profesinę sąjungą. Į visa tai turi būti atsižvelgiama aiškinant nacionalines nuostatas, reglamentuojančias valdybos nario konsultavimąsi su jo ar jos aplinka (ypač nustatant, ar darbuotojai patenka į „aplinkos“ sąvoką, kai nacionalinė teisė garantuoja teisę konsultuotis su „aplinka“).

C — Bendrovės grupės ryšių komiteto nario įvykdytas viešai neatskleistos informacijos atskleidimas jį paskyrusios profesinės sąjungos pirmininkui

57. Galiausiai, net jei Nacionalinis teismas, remdamasis Danijos įstatymu, manytų, kad visi valdybos nariai turi teisę konsultuotis su savo „aplinka“, liks abejotina, ar profesinės sąjungos pirmininkas gali būti laikomas darbuotojų išrinkto valdybos nario „aplinka“, nes pastarasis atstovauja visiems bendrovės darbuotojams, o ne tik profesinės sąjungos nariams²⁵.

58. Siekiant atsakyti į šį klausimą, reikia turėti omenyje, kad šiuo atveju Grøngaard veikia ne kaip valdybos, kaip nurodoma pirmajame klausime, bet kaip ryšių komiteto narys. Taigi direktyvos 3 straipsnio a punkto taikymas turi būti vertinamas atsižvelgiant į kitas aplinkybes. Šiuo atveju ryšių komiteto narys viešai neatskleistą informaciją perdavė jį paskyrusios profesinės sąjungos pirmininkui.

24 — Pagal 1989 m. Darbuotojų pagrindinių socialinių teisių chartijos 11 straipsnį darbuotojai turi teisę steigti profesines organizacijas arba profesines sąjungas ir stoti į jas „ginti savo ekonominių ir socialinių interesų“. Pagrindinių teisių chartijos 12 straipsnis numato, kad „kiekvienas yra <...> laisvas jungtis kartu su kitais į visų lygių asociacijas, ypač politinėje, profesinėje ir pilietinėje srityje, įskaitant teisę steigti profesines sąjungas ir stoti į jas ginti savo interesų“. EB 137 straipsnis bendresne prasme numato: „Bendrija remia ir papildo valstybių narių veiklą <...> atstovavimo darbuotojų ir darbdavių interesams bei šių interesų ir bendrų sprendimų kolektyvinio gynimo srityje“. Teismų praktika taip pat pripažįsta, kad „laisvė įsijungti į profesinės sąjungos veiklą yra bendras darbo teisės principas“ (sprendimo *Maurissen ir Union Syndicale prieš Audito Rūmus*, C-193/87 ir C-194/87, Rink. p. I-95, 21 punktas).

25 — Grøngaard atstovas per posėdį nurodė, kad 90% *RealDanmark* darbuotojų buvo *Finansforbundet* nariai, bet negalėjo paaiškinti, kodėl, nepaisant to, jis negalėjo būti laikomas profesinės sąjungos atstovu.

59. Ryšių komitetai yra specifinis Danijos teisės požymis. Posėdyje, atsakant į Teisingumo Teismo 2004 m. vasario 4 d. pateiktą klausimą, buvo nurodyta, kad šioje byloje ryšių komitetas buvo įsteigtas, remiantis susitarimu tarp *RealDanmark* ir *Finansforbundet*. Ryšių komitetą sudaro vienodas skaičius *RealDanmark* administracijos ir profesinės sąjungos atstovų. Danijos vyriausybė ir Grøngaard pritaria skirtingiems ryšio komiteto teisės priimti privalomus sprendimus aiškinimams. Apskritai atrodo, kad ryšių komiteto įsteigimas suteikia galimybę keistis informacija tarp bendrovės ir profesinės sąjungos.

60. Grøngaard mano, kad jis, kaip *Finansforbundet* atstovas grupės ryšių komitete, turėjo teisę atskleisti viešai neatskleistą informaciją profesinės sąjungos pirmininkui.

61. Komisija pripažįsta ryšių komiteto nario teisę konsultuotis su ekspertu, jei ekspertas yra saistomas konfidencialumo pareigos. Komisija, išreikšdama abejonę dėl leidimo atskleisti informaciją „aplinkai“, pritaria, kad profesinei sąjungai atstovaujantis ryšių komiteto narys gali vertinti profesinę sąjungą kaip savo „aplinką“. Ji taip pat įrodinėja, kad bet koks atskleidimas „aplinkai“ turi būti atliekamas su sąlyga, kad informuotas asmuo yra saistomas konfidencialumo pareigos.

62. Danijos vyriausybė siūlo identišką sąlygą taikyti vertinant darbuotojų išrinkto valdybos nario ir grupės ryšių komiteto nario informacijos atskleidimo teisėtumą.

63. Jei tarp profesinės sąjungos ir ryšių komiteto egzistuoja gana griežtas ryšys dėl to, kad informacijos perdavimas ryšių komitetui priylgsta jos atskleidimui profesinei sąjungai, tuomet informacijos atskleidimas gali būti laikomas teisėtu direktyvos 3 straipsnio a punkto tikslo atžvilgiu.

64. Bendresne prasme ir laikydamasis tos pačios struktūrinės analizės kaip ankstesniame klausime, nacionalinis teismas turi nustatyti, ar Grøngaard, kaip ryšių komiteto narys, įprastai atlikdamas savo pareigas, gali atskleisti viešai neatskleistą informaciją jo atstovaujamos profesinės sąjungos pirmininkui. Reikia atsižvelgti į jo vaidmens ryšių komitete pobūdį, siekiant nustatyti, ar tai lėmė informacijos perdavimą profesinės sąjungos pirmininkui.

65. Sprendime dėl prašymo priimti prejudicini sprendimą kalbant apie atskleidimą nenurodoma, kaip detalieai ryšių komitete buvo aptartas planuojamas susijungimas. Nacionalinis teismas, atkreipdamas dėmesį į direktyvos 3 straipsnio a punkto prevencinę funkciją, turės nustatyti, kokia informacija buvo perduota teisėtai, nes ryšių komiteto susirinkime ji buvo aptarta.

D — Profesinės sąjungos pirmininko įvykdymas viešai neatskleistos informacijos atskleidimas profesinės sąjungos nariams

66. Šis paskutinis klausimas yra susijęs su informacijos skleidimu profesinėje sąjungoje. Kadangi nėra svarbu nustatyti, kaip informacija buvo gauta, bus vertinamas atskleidimo teisėtumas. Pastebėtina, kad panašių klausimų

mų gali kilti, pavyzdžiui, bet kurioje finansinėje institucijoje, duodančioje patarimą bendrovei. Kadangi direktyvoje šiuo požiūriu nėra jokių nuostatų, svarbu pastebėti, kad kai kurios kapitalo rinkų (priežiūros) institucijos priėmė gaires, nustatančias tokio viešai neatskleistos informacijos atskleidimo kontrolės priemones ir apribojimus²⁶.

ir pastarasis negalėjo jos teisėtai atskleisti trečiajam asmeniui. Jei pirmasis pranešimas būtų buvęs teisėtas, būtų buvę galima įrodinėti, kad profesinės sąjungos pirmininkas, įprastai atlikdamas savo pareigas, gali perduoti informaciją savo artimiausiems kolegoms, siekdamas apsaugoti profesinės sąjungos narių interesus. Per posėdį vyriausybė atsisakė šio atskyrimo ir įrodinėjo, kad toks atskleidimas gali būti teisėtas tik tuomet, kai jis atliktas dėl bendrovės, iš kurios atėjo ši informacija, interesų.

67. Bang teigia, kad tuo metu, kai jis perdavė iš Grøngaard gautą informaciją tam tikriems profesinės sąjungos nariams, veikė neviršydamas savo, kaip profesinės sąjungos pirminko, kompetencijos. Jis tvirtina, kad neperdavęs tokios informacijos jis būtų negalėjęs atlikti savo pareigų. Toliau jis remiasi 2001 m. lapkričio 23 d. Danijos teisingumo ministerijos nuomone, kurioje teigiama, kad toks informacijos perdavimas priskiriamas įprastam jo pareigų atlikimui. Nors Danijos teisingumo ministerija taip pat reikalauja, kad informacijos perdavimas būtų tinkamas ir būtinas, ir dėl to padarė išvadą, kad šioje byloje jis buvo teisėtas, Bang atmeta šiuos kriterijus ir mano, kad atskleidimas buvo teisėtas.

69. Komisija siūlo atsakyti taip, kad profesinės sąjungos pirmininkas iš principo negali atskleisti viešai neatskleistos informacijos, išskyrus atliekant jo, kaip pirmojo viešai neatskleistą informaciją žinančio asmens patarėjo, pareigas ir kai informaciją gavęs asmenys yra saistomi konfidencialumo pareigos. Tai, ar pirmininkas gauna informaciją iš darbuotojų išrinkto valdybos nario, ar ryšių komiteto nario, Komisijos nuomone, nėra svarbu.

68. Danijos vyriausybės pozicija buvo pateikta tarp jos žodinių ir rašytinių pastabų. Iš pradžių ji laikėsi nuomonės, kad neteisėtai perdavė viešai neatskleistą informaciją Bang

70. Mano nuomone, informacijos kilmė, t. y. ar ji buvo gauta iš Grøngaard, kaip darbuotojų išrinkto valdybos nario ar iš ryšių komiteto nario, nėra svarbi. Bet kuriuo atveju Bang buvo saistomas draudimo perduoti pagal *Værdipapirhandelslov* 36 straipsnio 1 dalį. Todėl tereikia išspręsti klausimą, ar galėjo atskleisti viešai neatskleistą informa-

26 — Pavyzdžiui, Ispanijos įstatymas 44/2002 (BOE, 2002 m. lapkričio 23 d.) nustato, kad turi būti priimtos priemonės, užkertančios kelią piktnaudžiavimui viešai neatskleista informacija bendrovėje.

ciją „įprastai atlikdamas savo <...> pareigas“ kaip profesinės sąjungos pirmininkas. Atsižvelgiant į informaciją perduodančio asmens profesiją, atskleidimas bus teisėtas tik siekiant atlikti tam tikras pareigas. Perdavimo apimtis turi būti nustatyta atskirai.

72. Tačiau bendra teisė informuoti profesinės sąjungos narius negali būti išskiriama iš direktyvos 3 straipsnio a punkto. Kalbant apie viešai neatskleistos informacijos gavėjus, Bang informavo dvi savo pavaduotojas, profesinės sąjungos sekretoriato aukščiausiojo lygio administracijos vadovą ir kolegas iš sąjungos sekretoriato. Kadangi nėra įrodymų, kaip Bang nusprendė, kam profesinėje sąjungoje jis atskleis informaciją ir kokiais tikslais buvo padarytas kiekvienas atskleidimas, negalima nuspręsti, ar Bang gali, įprastai atlikdamas savo pareigas kaip profesinės sąjungos vadovas, atskleisti informaciją tiems asmenims. Nacionalinis teismas turės kiekvienu atveju atskirai išnagrinėti, ar informacijos gavėjui reikėjo tokios informacijos, siekiant atlikti jo užduotis profesinėje sąjungoje.

71. Bang, kaip profesinės sąjungos pirmininkas, turėjo apsaugoti darbuotojų interesus, o šio uždavinio jis negalėjo atlikti vienas pats²⁷. Todėl Bang galėjo atskleisti viešai neatskleistą informaciją kolegoms, bet tik laikydamasis apribojimų dėl informacijos, kuri gali būti atskleista teisėtai ir tik perdavimo adresatams. Abiem atžvilgiais nacionalinis teismas turi nustatyti pusiausvyrą tarp poreikio reaguoti į potencialų darbuotojų atleidimą dėl planuojamo susijungimo ir rizikos, kad antrinėje rinkoje bus pažeistas investuotojų lygybės principas. Vadinas, aišku, kad Bang gali atskleisti tam tikrą informaciją kai kuriems savo kolegoms pagal direktyvos 3 straipsnio a dalį.

73. Atskleidimo apimtį atžvilgiu turės būti nustatomos tikslios jos ribos, apsiribojant tuo, kas buvo būtina, siekiant atskleidimo tikslo, kuris šioje byloje buvo apsaugoti *RealDanmark* darbuotojų interesus²⁸.

27 — Kadangi bendrovės valdybos nariai turi pripažintą teisę konsultuotis su ekspertu, Bang gali perduoti informacijos tik kolegoms tiek, kiek reikia jam įgyvendinant savo uždavinius.

28 — Šiuo atžvilgiu pateisinama atrodo tai, kad Bang informavo tam tikrus kolegas, jog bus sudarytas sandoris tarp *RealDanmark* ir kitos finansinės institucijos, siekdamas informuoti apie galimą atleidimą iš darbo. Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktų argumentų neišku, kodėl Bang, siekdamas apsaugoti darbuotojų interesus, informavo savo kolegas apie tikslų susijungimo grafiką ir apie tikėtiną *RealDanmark* akcijų kainos padidėjimą.

III — Išvada

74. Todėl, mano nuomone, į nacionalinio teismo Teisingumo Teismui pateiktus klausimus turi būti atsakyta taip:

- „1) 1989 m. lapkričio 13 d. Tarybos direktyvos 89/592/EEB, koordinuojančios taisyklės dėl prekybos vertybiniais popieriais, pasinaudojant viešai neatskleista informacija, 3 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad darbuotojų išrinktas valdybos narys gali atskleisti viešai neatskleistą informaciją profesinės sąjungos pirmininkui tik tuomet, jei, atsižvelgiant į reikšmingas nacionalines nuostatas, apibrėžiančias valdybos narių funkcijas, toks atskleidimas gali būti laikomas reikalingu jo ar jos pareigoms atlikti dėl ekspertizės, kurią dėl atskleidimo objekto gali pateikti profesinės sąjungos pirmininkas, arba tokio valdybos nario galimos teisės pagal nacionalinę teisę konsultuotis su savo „aplinka“ atžvilgiu.

- 2) Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad darbuotojų išrinktas valdybos narys, konsultuodamasis su ekspertu ir tiek, kiek toks konsultavimasis atliekamas vykdant savo pareigas, negali atskleisti viešai neatskleistos informacijos ekspertui, net jei ir tik tokia apimtimi, kurios atskleidimas būtinas ekspertui, kad duotų kvalifikuotą patarimą.

- 3) Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad bendrovės grupės ryšių komiteto narys negali atskleisti viešai neatskleistos informacijos jį į šį komitetą paskyrusios profesinės sąjungos pirmininkui, net jei tarp ryšių komiteto ir profesinės sąjungos egzistuoja tokie ryšiai, kad ryšių komiteto informavimas yra ir profesinės sąjungos informavimas.

- 4) Direktyvos 89/592 3 straipsnio a punktą reikia aiškinti taip, kad profesinės sąjungos pirmininkas, net ir gavęs viešai neatskleistos informacijos, negali tokios informacijos atskleisti savo profesinės sąjungos nariams, nebent toks atskleidimas reikalingas jo pareigoms atlikti tiek, kiek ta informacija reikalinga profesinės sąjungos nariams įgyvendinti profesinės sąjungos uždavinius, ir apsiribojant asmenimis, kurių dalyvavimas yra būtinas jam atliekant savo pareigas.“